

**ELABORAT O SPREMEMBI ORGANIZIRANOSTI KOMUNALNIH DEJAVNOSTI V
OBČINI RAVNE NA KOROŠKEM**

Marec 2016

PRIPRAVILI:

Katja Burja Kotnik

Dagmar Gorinšek

Bojan Medved

Anita Potočnik Slivnik

Tomaž Rožen

1. UVOD

Občina Ravne na Koroškem izvaja vse svoje komunalne dejavnosti preko podjetja JKP LOG d.o.o. Pri tem ugotavljamo, da imamo izjemno majhen vpliv na samo poslovanje podjetja ter da občani večkrat izražajo nezadovoljstvo s komunalnimi storitvami. Obenem smo v letu 2015 zaokrožili celotno našo komunalno dejavnost z izgradnjo Čistilne naprave Ravne, kar pa žal predstavlja dodatno obremenitev za občane.

Če želimo povečati vpliv na poslovanje podjetja in zagotoviti trend nižanja cen storitev za občane ter boljši izkoristek občinskih sredstev iz proračuna, moramo predlagati spremembe organiziranosti. Sedaj imamo na ključnih točkah odločanja le 20% (nadzorni svet) in 25% (svet ustanoviteljev) delež pri sprejemanju odločitev. Z lastnim komunalnim podjetjem ali režijskim obratom pa bomo imeli v sodelovanju z zaposlenimi 100 % moč odločanja v nadzornem svetu. Večja moč odločanja še ne bo avtomatsko pomenila boljšega poslovanja in nižjih cen za občane. Pomenila pa bo bistveno povečan vpliv na ključne procese, iz katerih izhajajo cene in kakovost. Boljša povezanost občine in izvajalca komunalnih dejavnosti bo šele omogočile začetek teh postopkov.

Komunalna dejavnost v celotni svoji razvejanosti je izjemno pomembna za občane. Slediti mora razvoju, stroškovni učinkovitosti, biti mora prilagodljiva spremenljivim potrebam in biti dobro organizirana. Ocenjujemo, da je Občina Ravne na Koroškem s svojimi skoraj 12.000 prebivalci dovolj velika, da si lahko sama organizira te ključne dejavnosti. Ekonomija obsega odjemalcev, izgrajena infrastruktura ter strnjena poselitve mesta ji omogočata, da se lahko samostojno dobro organizira.

V kratkem in strnjenem elaboratu prikazujemo utemeljitev za spremembo organiziranosti, ki bi pomenila avtonomno organizacijo komunalnih dejavnosti. Pomenila bi večjo povezanost delovanja občinske uprave in izvajalcev komunalne dejavnosti, s tem pa boljšo izkoriščenost tako sredstev proračuna kot delovnih sredstev izvajalca. V spremembah je prepoznanih bistveno več prednosti kot slabosti. Tudi slabosti in nevarnosti so seveda prisotne in so zaznane ter jim mora biti pred uvedbo sprememb namenjena ustrezna pozornost. Vsa tveganja morajo biti obvladovana, da občani ne bodo čutili kakšnih negativnih sprememb.

Sama sprememba organizacije še ni dovolj za bistven napredek. Je pa temeljni pogoj za bolj povezano in učinkovito delo, ki bo dalo rezultate. Papir prenese vse, zato odločitev o samostojni organizaciji komunalnih dejavnosti ne more izhajati zgolj iz finančnih analiz, ki bodo sledile. Odločitev mora temeljiti na prepričanju, da bomo samostojno gospodarili bolje, da bodo komunalne storitve boljše in da bodo občani bolj zadovoljni s tem delom delovanja občine.

2. PRIKAZ SEDANJEGA STANJA(vir: Letno poročilo JKP LOG)

2.1. Lastniška struktura

Ustanoviteljice Javnega komunalnega podjetja Log d.o.o. (v nadaljevanju: JKP Log) so štiri lokalne skupnosti, ki so tudi edine lastnice njegovega premoženja. Lastninski deleži so bili določeni in sprejeti glede na število občanov v posameznih občinah. Občine so lastnice javnega podjetja v naslednjih lastniških deležih:

občina	lastniški delež
Ravne na koroškem	47,24%
Prevalje	22,98 %
Mežica	15,52 %
Črna na Koroškem	14,26 %

Na podlagi Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Javno komunalno podjetje Log d.o.o., ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 35/2013, dne 30.8.2013, ima javno podjetje naslednje organe:

- direktor,
- nadzorni svet,
- skupščina,
- svet ustanoviteljev.

Mandat direktorja traja štiri leta.

Nadzorni svet sestavlja pet članov, in sicer štirje člani nadzornega sveta zastopajo interese občin ustanoviteljic, en član nadzornega sveta pa je izvoljen s strani sveta delavcev.

Skupščino sestavljajo štirje člani, vsaka občina ustanoviteljica imenuje v skladu s svojimi pravili po enega člana za obdobje štirih let. Predstavniki občin ustanoviteljic imajo skupaj 10.696 glasov, od tega ima občina Ravne 7.151 glasov.

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic in obveznosti javnega podjetja ustanovijo občine ustanoviteljice skupni organ - svet ustanoviteljev, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

2.2. Struktura odločanja

Struktura odločanja v JKP Log d.o.o. je naslednja:

občina	lastniški delež	nadzorni svet (št. glasov)	skupščina (št. glasov)	svet ustanoviteljev (št. glasov)
Ravne na Koroškem	47,24 %	1 (20%)	7151 (47,24%)	1
Prevalje	22,98 %	1 (20%)	3479 (22,98%)	1
Mežica	15,52 %	1 (20%)	2349 (15,52%)	1
Črna na Koroškem	14,26 %	1 (20%)	2158 (14,26%)	1

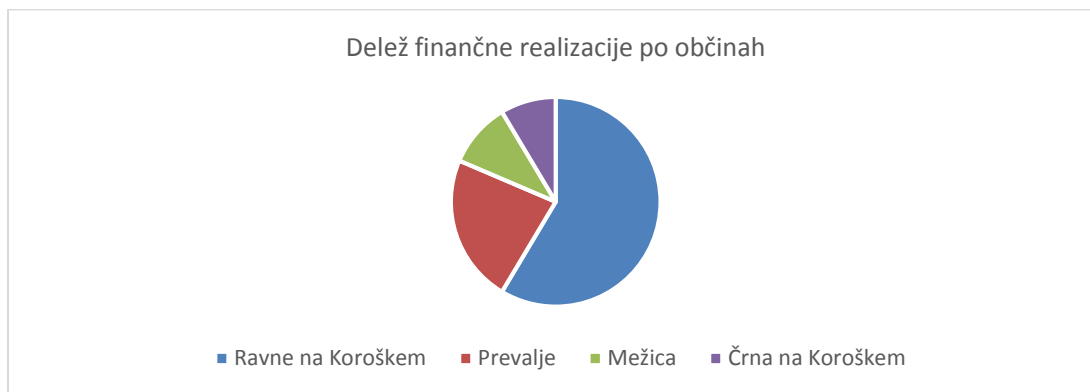
2.3. Prikaz obsega GJS po občinah ustanoviteljicah

V skladu z odloki lokalnih skupnosti izvaja Javno komunalno podjetje LOG na področju Mežiške doline dejavnosti, ki so v okviru oddelkov ločene na obvezne in tržne dejavnosti.

Za Občino Ravne na Koroškem in Občino Prevalje izvaja Javno komunalno podjetje LOG storitve oskrbe s pitno vodo, storitve odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, storitve ravnanja s komunalnimi odpadki, pogrebne storitve, storitve vzdrževanja javnih površin in geodetske storitve.

Za Občino Mežica izvaja Javno komunalno podjetje LOG storitve oskrbe s pitno vodo in storitve ravnanja s komunalnimi odpadki, za Občino Črna na Koroškem pa izvaja pogrebne storitve in storitve ravnanja s komunalnimi odpadki.

Po obsegu izvajanja storitev v JKP Log je največja Občina Ravne na Koroškem (**59 %**), saj naroča vse vrste storitev. Po višini realizacije v letu 2014 sledijo občine Prevalje (**23 %**), Mežica (**10 %**) in Črna na Koroškem (**9 %**).

V Občini Mežica izvaja Komunalno podjetje Mežica naslednje storitve:

- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda,
- javna snaga in čiščenje javnih površin,
- urejanje in vzdrževanje trgov, ulic in cest v naselju,
- urejanje in vzdrževanje lokalnih cest,
- urejanje in vzdrževanje tržnih prostorov in javnih parkirišč,
- urejanje pokopališč in pokopališka ter pogrebna dejavnost,
- proizvodnja električne energije.

V Občini Črna na Koroškem je ustanovljen režijski obrat za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda,
- javna snaga in čiščenje javnih površin,
- urejanje in vzdrževanje javnih cest in poti, mostov, površin za pešce, zelenih površin in drugih javnih površin,
- organiziranje in izvajanje zimske službe na javnih površinah, za katere je pristojna občina,
- upravljanje, vzdrževanje, izgradnja in obnova vodovodnih, kanalizacijskih in ostalih objektov in naprav, namenjenih opravljanju gospodarskih javnih služb,

- vodenje inventarizacije komunalnih objektov in naprav, ki zadevajo pitno vodo, odpadno vodo in odpadke,
- upravljanje s pokopališči, urejanje in vzdrževanje pokopališč,
- urejanje in vzdrževanje javnih tržnih prostorov; plakatiranje, izobešanje zastav, organizacija in priprava občinskih prireditev, okraševanje naselij.

Takšna je slika današnjega izvajanja GJS v Mežiški dolini, ki pa ob ustanovitvi skupnega javnega podjetja ni bila taka. Edina stalnica so pravzaprav le lastniški deleži, ki se nikoli niso spremenili in so bili ob ustanovitvi primerno določeni (ključ števila prebivalcev), prvotno glede le na eno skupno občino, potem na tri in nazadnje na štiri, ob izvajanju vseh dejavnosti v vseh občinah.

V preteklosti je JKP Log za vse občine opravljal vse dejavnosti, vključno z daljinskim ogrevanjem na Ravnah, oskrbo s plinom na Ravnah, Prevaljah in v Mežici ter dobavo energentov za ogrevanje v skupnih kotlovnica na Prevaljah, v Mežici in v Črni. Nikdar pa JKP Log ni izvajal pogrebne in pokopališke dejavnosti v Mežici. Omeniti velja dejstvo, da je skupna energetska oskrba v JKP Log predstavljala polovico prihodkov podjetja.

Z nastankom novih občin so se tudi v JKP Log začele dogajati spremembe ali, bolje povedano, občine so se začele do svojega skupnega podjetja obnašati neusklajeno in neodgovorno, če s temi besedami razumemo skrajno pasivnost in nezainteresiranost ostalih občin za poteze posamezne občine v JKP Log.

Posebej velja omeniti izvzetje vseh energetskih dejavnosti iz JKP Log. V tem primeru je zaradi novele Energetskega zakona oskrba z energenti za skupne kotlovnice (in s tem delitev stroškov ogrevanja) prešla na upravnike stanovanj, za izvajanje izbirnih služb daljinskega ogrevanja in distribucije zemeljskega plina pa so se tri občine odločile podeliti koncesije in te dejavnosti odvzeti svojemu javnemu podjetju. Z vidika rezultata in časovne izvedbe je moč trditi, da s tem niso bila porušena nobena razmerja v JKP Log, da je šlo za uravnotežen izvzem dejavnosti in da so veljavni lastniški deleži v podjetju še naprej omogočali pravično upravljanje s podjetjem.

Za vse naslednje poteze posameznih občin v JKP Log pa tega žal ni več mogoče trditi. Občina Črna je takoj po ustanovitvi izvzela vse dejavnosti, razen ravnanja z odpadki in pogrebnih storitev (tako po tem, ko je v skupni občini bil obnovljen vodovod v naselju in zagotovljen nov vodni vir), Občina Mežica je ravnala podobno, le da je kmalu ugotovila, da ni sposobna upravljati z vodovodom in je to dejavnost zopet »vrnila« JKP Log, Občina Prevalje je zmanjšala obseg storitev na javnih površinah, medtem ko so ostale občine zgolj opazovale dejanja občin soustanoviteljic, ukrepala pa ni nobena.

Da bi bili ukrepi nujno potrebni, se v občini Ravne zavedamo že zelo dolgo. Analize poslovanja kažejo, da bi občina Ravne morala v podjetju imeti prevladujoč položaj. Ostalim občinam je bilo predlagano, da spremenimo lastniško strukturo, da razrešimo notranje izgube in dobičke, da spremenimo ključne delitve skupnih stroškov, vendar niso sprejele nobenega predloga. Cene storitev so bile vedno sprejete drugače, kot je bilo predlagano, ne moremo se dogovoriti za stroške zapiranja odlagališča Lokovica.

Obstajala je določena možnost, da bi po zgledu Odloka o ravnanju z odpadki in Odloka o ustanovitvi KOCEROD d.o.o. ustrezno prenovili tudi Odlok o ustanovitvi JKP Log d.o.o. Štirje

župani so imenovali delovno skupino za pripravo osnutka odloka, pa je skupina po letu in pol delo zaključila neuspešno na točki pristojnosti in načinu odločanja v posameznih organih podjetja. Odlok, ki je bil po tem na silo sprejet v letu 2013, vseh teh problemov ni rešil. Da o kvalitetni družbeni pogodbi, ki bi določala pravice in obveznosti ustanoviteljev in še danes ni pripravljena in podpisana, sploh ne govorimo.

Položaj Občine Ravne na Koroškem v JKP Log je zaradi usklajenega delovanja ostalih treh občin pravzaprav še manjši. Da je absurd še večji, bo občina Ravne z dodatno storitvijo čiščenja odpadnih voda še povečala prihodke v podjetju in s tem pokrila še večji delež skupnih stroškov, kar posledično pomeni, da se bo JKP Log okrepil in povečal svojo finančno stabilnost in s tem ostalim trem občinam (predvsem dvema) zagotovil še varnejše zavetje za primer, če bo njihovemu izvajanju dejavnosti kaj zaškripalo ali jim bodo na podlagi zakona naložene obveznosti, ki jih sami ne bodo v stanju izvesti.

2.4. Prikaz stanja v drugih občinah Koroške regije

V Občini Radlje ob Dravi je ustanovljeno javno podjetje Kanalizacija in čistilna naprava Radlje d.o.o. za izvajanje gospodarskih javnih služb odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda in oskrbe s pitno vodo v Občini Radlje ob Dravi; urejanje in čiščenje javnih površin; vzdrževanje občinskih cest, javnih poti, površin za pešce in zelenih površin; urejanje in vzdrževanje javnih parkirišč, parkov; urejanje in vzdrževanje prometne signalizacije in prometnih režimov; urejanje in vzdrževanje mest za plakatiranje; upravljanje in vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov in drugih objektov v lasti občine; upravljanje, urejanje in vzdrževanje pokopališč in pokopaliških objektov; vzdrževanje javne razsvetljave; vzdrževanje in upravljanje infrastrukturnih in drugih javnih objektov.

Občine Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Ribnica na Pohorju in Podvelka so skupaj ustanoviteljice Javnega komunalnega podjetja Radlje ob Dravi d.o.o.

Občini Slovenj Gradec in Mislinja sta skupaj ustanoviteljici javnega podjetja Komunala Slovenj Gradec, katerega dejavnosti so: oskrba s pitno vodo; odvajanje in čiščenje odpadnih voda; ravnanje s komunalnimi in industrijskimi odplakami; čiščenje javnih površin; vzdrževanje občinskih cest in javnih poti; pogrebna služba; proizvodnja in distribucija toplotne energije; oskrba z zemeljskim plinom; izvajanje gradbenih, instalacijskih in prevoznih storitev; upravljanje stanovanj in poslovnih prostorov.

Občina Dravograd je sama ustanoviteljica Javnega komunalnega podjetja Dravograd, ki izvaja sledeče dejavnosti: distribucija pitne vode; odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode; ravnanje s komunalnimi odpadki; javna higiena in čiščenje javnih površin; urejanje in vzdrževanje javnih poti, površin za pešce in zelenih površin; urejanje in vzdrževanje pokopališč ter pogrebna dejavnost, ki obsega pogrebne storitve in oddajanje grobov; plakatiranje; urejanje in vzdrževanje trga in javnih parkirišč in podobno.

3. IZHODIŠČE SEDANJEGA STANJA

V nadaljevanju je podana ocena stanja, v katerem se nahaja Občina Ravne na Koroškem na podlagi sedanje ureditve komunalnih dejavnosti.

- Občina Ravne ima pri obstoječi rešitvi edina vse javne službe v podjetju, kar je zlasti po izgradnji Čistilne naprave Ravne še pridobilo na teži.
- Občina ustvari 73% tržnih prihodkov podjetja LOG (v letu 2014).
- Občina Ravne krije 61 % skupnih stroškov ter ima le 20% glasov v nadzornem svetu podjetja (najpomembnejši organ), 25% v skupščini ustanoviteljev in 47% v skupščini podjetja.
- Podobno velike občine imajo svoja komunalna podjetja ali svoje režijske obrate (Črna, Mežica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Brežice ...).
- Občina Ravne je kljub posebnemu pomenu podjetja za občino popolnoma neupoštevana in se obravnava zgolj v pravno-formalnem razmerju ustanoviteljskih pravic. Primer: Kljub temu, da Občina Mežica krije le 5%skupnih stroškov, je npr. bistveno odločala o zamenjavi vodstva podjetja, poleg tega ima svoje lastno komunalno podjetje in koncesijo za čistilno napravo.
- Občina Ravne nima nobenih ekonomskih koristi od relativno strnjene poselitve v mestu Ravne, kar bi moralo imeti pozitivne učinke na ekonomiko posameznih javnih služb (npr. odvoz odpadkov, vodo oskrba ...).
- Med ustanovitelji ni možen noben dogovor o ključih, ki bi spremenil finančne učinke za katero od občin.
- Razpršenost delovanja med različnimi občinami je v slabost največje občine, ostale imajo od skupnega podjetja večje koristi.
- Razmerja med kritjem skupnih stroškov so nesorazmerna. Z večanjem vrednosti omrežja, se namreč dvigne strošek omrežnine (amortizacija-subvencija) in strošek najemnine med neposrednimi stroški. Zato se dejavnosti in občini prepíše višji delež skupnih stroškov (pokritja II). Tako je Občina Ravne z večjim obsegom dejavnosti in povečanim obsegom del iz leta v leto prevzemala večji delež skupnih stroškov, kar je bilo v korist drugih občin. Se pa trend večjega kritja skupnih stroškov z novo dejavnostjo ČN še povečuje.
- Občina Ravne z večjim obsegom del ni zniževala skupnih stroškov na enoto v svoji občini, ampak so se zniževali stroški na enoto za vse občine JKP Log.
- Iz izkazov poslovnih izidov Občine Ravne je razvidno, da so stroški dela pokritja II (stroški predvsem režije) bistveno previsoki glede na prihodke posamezne dejavnosti.
- Na področju javnih površin predstavljajo v strukturi celo 70 % stroškov.
- Občina Mežica ima svoje komunalno podjetje in koncesijo za ČN; Občina Črna ima svoj režijski obrat, ki izvaja vse dejavnosti, razen odvoza odpadkov, ki je na podjetju LOG; Občina Prevalje nima čistilne naprave; tako so vse ustanoviteljice v drugačnem položaju kot občina Ravne.

4. FINANČNI PRIKAZ OBSTOJEČIH GJS ZA OBČINO RAVNE

(vir: Poslovno poročilo JKP LOG 2015 - podatki)

Izkaz poslovnega izida JKP Log d.o.o. v letu 2015

Bilančna postavka	JKP LOG skupaj	Ravne na Koroškem	Delež občine Ravne na Koroškem
Čisti prihodki	5.040.822	3.221.899	64%
Proizvajalni stroški	4.400.881	2.840.128	65%
<i>od tega - stroški dela storitvenih dejavnosti</i>	<i>1.310.367</i>	<i>774.631</i>	<i>59%</i>
Prihodki pokritja II	43.497	26.642	60%
Stroški pokritja II	655.590	398.373	61%
<i>od tega- stroški dela uprave</i>	<i>528.260</i>	<i>323.557</i>	<i>61%</i>
Finančni in izredni prihodki	47.579	26.329	55%
Finančni in izredni odhodki	41.470	27.330	66%
Bruto rezultat	33.955	9.039	27%

Občina Ravne na Koroškem je v letu 2015 z izvajanjem obveznih GJS (9) in tržnih dejavnosti (8) ustvarila:

- 3,2 mio € prihodkov- oz. 64 % celotne realizacije JKP LOG;
- pokrivala je 2,8 mio € proizvodjalnih stroškov, od tega 0,774 mio € stroškov dela- oz. 59 %;
- pokrivala je 0,398 mio € stroškov pokritij II (skupni stroški uprave), od tega predstavljajo glavnino stroški dela v višini 0,323 mio € - oz. 61 % delež JKP LOG;
- na finančnem in izrednem delu je ustvarila za 26.329 € prihodkov in 27.330 odhodkov – kar predstavlja 55 % oz. 66 % delež;
- s tem je ustvarila 9.039 € bruto dobička.

Z izvajanjem obveznih dejavnosti GJS varstva okolja vode in odpadne vode je Občina Ravne na Koroškem ustvarila večji dobiček (80.161 €), manjši s pokopališko in pogrebno dejavnostjo (8.999 €). Izgubo so beležile dejavnosti ravnanja z odpadki (-50.351 €) in javne površine (-40.641 €). Z izvajanjem tržnih dejavnosti je občina ustvarila dobiček v višini 13.979 €.

5. CILJI SPREMEMB ORGANIZIRANOSTI

Pri spremembi organiziranosti tako pomembne dejavnosti kot je komunalna so pomembni konkretni cilji teh sprememb. Možni cilji, ki se lahko uveljavijo postopoma, so naštetih v nadaljevanju.

- Občina želi nižje cene za občane ob zagotavljanju večje kvalitete opravljenih storitev.
- Občina želi večjo učinkovitost izkoriščanja delovnih in strojnih kapacitet.
- Občina želi boljši izkoristek proračunskih sredstev za komunalne dejavnosti.
- Občina želi preko župana in občinskega sveta neposreden vpliv na poslovanje podjetja.
- Občina želi večjo fleksibilnost izvajanja storitve.
- Občina želi transparentno, jasno in enostavno stroškovno sliko poslovanja podjetja.
- Občina želi manjšo obremenitev stroškov skupnih služb.
- Občina želi doseči večji nadzor nad porabo namenskih sredstev, predvsem investicijskih sredstev.
- Občina želi, da se izboljša gospodarnost poslovanja, pokritost poslovnih odhodkov s poslovnimi prihodki in pospešeno pokritost kratkoročnih obveznosti.
- Občina želi imeti nadzorovan pregled nad zadolževanjem podjetja.

6. REZULTATI SPREMEMBE ORGANIZIRANOSTI (delno sovpadajo s cilji)

Kot pričakovane rezultate možne spremembe organiziranosti vidimo naslednje spremembe, ki so povezane in sovpadajo z določenimi prej navedenimi cilji za občane in občino.

- Zagotoviti večjo kakovost izvedenih storitev ob nižjih cenah za uporabnike.
- Izboljšati in posodobiti organiziranost v povezovanju procesov in boljši komunikaciji.
- Z uvedbo sodobnih tehnoloških pristopov zagotoviti optimalne procese.
- Zagotoviti ustrezno kadrovske strukturo z visokim nivojem znanja, usposobljenostjo in kompetencami.
- Zagotoviti hiter odziv na zakonske spremembe in vplive iz okolja.
- Zagotoviti večjo delovno in stroškovno učinkovitost.
- Neposreden in večji vpliv občine na poslovanje podjetja ali režijskega obrata.
- Večji vpliv občinskega sveta na stroške in posledično na cene za občane.
- Boljše sodelovanje med občinsko upravo in izvajalci javnih služb (ena občina).
- Večja fleksibilnost delovanja do občanov in do občine, saj bi ljudje delali le v eni občini (sedaj prihaja do zastojev, ker so delavci pač istočasno v drugi občini).
- Jasno in enostavno izračunavanje stroškov za občane, brez razdeljevanja stroškov med občinami.
- Manjša obremenitev skupnih stroškov - prenehanje plačevanja skupnih stroškov celotne dejavnosti glede na neposredne stroške (občani Raven zaradi vse večjega obsega storitev javne službe in tržnih storitev plačujejo nesorazmerno velik del skupnih stroškov imenovanih pokritje II v podjetju LOG).
- Boljša izkoriščenost delovnih strojev in opreme, ki je namenjena le eni občini.
- Večji fokus na skrbi za občino in boljše obvladovanje posameznih področij zaradi manjšega obsega in skrbi le za eno občino.

7. MOŽNOSTI SPREMEMBE NAČINA IZVAJANJA KOMUNALNIH DEJAVNOSTI

Pri uveljavljanju naštetih sprememb za doseganje ciljev ima Občina Ravne na Koroškem pred sabo več možnosti. Zakonodaja pozna več poti, kako se lahko organizirajo gospodarske javne službe:

- ustanovitev lastnega javnega podjetja;
- ustanovitev režijskega obrata v okviru občinske uprave;
- podelitev koncesij zasebnim izvajalcem;
- kombinacija omenjenih možnosti za različne javne službe (npr. javne površine v okviru režijskega obrata, ostale gospodarske javne službe v okviru lastnega javnega podjetja).

8. ANALIZA PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI (SWOT ANALIZA)

Pri razmišljanju o spremembah organiziranosti komunalnih dejavnosti so zaznane tudi slabosti in nevarnosti, ki so zajete v tem delu analize.

PREDNOSTI IN PRILOŽNOSTI

- Možnost organiziranja opravljanja dodatnih tržnih dejavnosti oziroma novih storitev (npr. upravljanje stanovanj in poslovnih prostorov).
- Neposredni vpliv na upravljanje podjetja (edini ustanovitelj bo občina Ravne).
- Iz dobička na delu, ki ni obvezna javna služba in se ustvari v Občini Ravne na Koroškem, se ne pokriva izguba v ostalih lokalnih skupnostih.
- Ni potrebe po prilagajanju izvajanja dejavnosti med občinami (npr. pri čiščenju javnih površin ne bo potrebno prilagoditi terminskega plana izvajanja del v drugih občinah, delavci bodo ves razpoložljivi delovni čas prisotni na območju občine Ravne).
- Nova postavitev organizacije podjetja oziroma prilagoditev organizacije dejanskim potrebam (npr. racionalno postavljena režija podjetja).
- Možnosti razvoja novih storitev za občane v smislu enake dejavnosti (košnja, obrezi, zimska služba ...).
- Možnosti sodelovanja med občinskim gasilskim javnim zavodom, ZKŠTM in novo obliko organiziranosti, saj bodo vse tri službe izključno v lasti Občine Ravne na Koroškem.
- En ustanovitelj (ni potrebe po dogovarjanju in prilagajanju ostalim lastnikom).

SLABOSTI IN NEVARNOSTI

- Zaradi manjšega obsega poslovanja zgolj za eno občino je manjša možnost krepitev razvojnih funkcij. Le te morajo biti bolj prenesene na občinsko upravo, kar manj bremeni stroške občanov. Infrastruktura je pa tako stvar občine in glavnina razvoja je v infrastrukturi.

- Nastopijo enkratni stroški vzpostavitve nove organizacije – nakup opreme, stroški v podjetju LOG.
- Ker Občina Ravne ne bo več nosila 61 % skupnih stroškov in 59 % neposrednih stroškov dela ter v rešitvah spremembe organiziranosti ne bo prevzela teh stroškov v celoti, bo prišlo do manjšega števila viška zaposlenih na JKP LOG (ocena do 10).
- Nova organizacija in ljudje imajo manj izkušenj in konkretnega znanja glede občinske javne infrastrukture in javnih služb v občini.
- Začetni stroški za pričetek delovanja podjetja bodo verjetno bremenili občinski proračun (ustanovitveni kapital; zagotovitev sredstev za delovne stroje in opremo; zagotovitev ustreznih prostorov - najemni stroški ali pa obnovitveni stroški prostorov v občinski lasti npr. objekt SDK).
- Prenos dela in začetne težave pri izvajanju gospodarskih javnih služb (kako hitro bo sposobno novo organizirano javno podjetje prevzeti vse naloge).
- Ni še dosežen dogovor občin lastnic skupne gospodarske javne infrastrukture (v nadaljevanju: GJI), ki se bo uporabljala za izvajanje gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) v več občinah, npr. pri oskrbi s pitno vodo.
Gre za primer skupne GJI, ki se bo uporabljala za izvajanje GJS v več občinah, pri čemer bo to skupno GJI uporabljalo več izvajalcev GJS (javna podjetja, javno podjetje – koncesionar, javno podjetje – koncesionar – režijski obrat). Lastništvo skupne GJI imamo določeno s Sporazumom o ureditvi lastništva ter pravicah in obveznostih solastnikov skupne gospodarske javne infrastrukture. Potrebno bo skleniti dogovor o delitvi stroškov, o upravljanju skupne GJI ter rešiti vprašanje zaračunavanja najemnine s strani občine (kateremu izvajalcu naj posamezna občina zaračunava najemnino in v kakšnem delu, ali zgolj JKP, ki izvaja GJS na njenem območju).

SWOT analiza- tabelarni prikaz:

<u>PREDNOSTI:</u>	<u>POMANJKLJIVOSTI:</u>
<ul style="list-style-type: none"> - ustanoviteljske, korporacijske in oblastne pravice se predpišejo z občinskim odlokom; - občina izvaja nadzor nad poslovanjem podjetja po odloku; - dobiček v javnem podjetju se v celoti nakaže v proračun in nameni vlaganju v infrastrukturo; - občina ima popoln nadzor nad cenovno politiko komunalnih storitev; - status javnega podjetja (monopolni položaj na trgu). 	<ul style="list-style-type: none"> - visoki zagonski stroški; - začetne zagonske težave; - začetne logistične težave; - administrativne ovire; - stroški obstoječega podjetja JKP Log ostanejo v deležu stroški občine Ravne; - zaradi solastništva štirih problematično in dolgotrajno dogovarjanje.

<u>PRILOŽNOSTI:</u>	<u>NEVARNOSTI:</u>
<ul style="list-style-type: none"> - pridobitev dodatnih proračunskih virov; - razvijanje novih storitev ter tržnih dejavnosti v okviru javnega podjetja; - postavitve učinkovitega in preglednega informacijskega sistema; - nadgradnja obstoječih oskrbovalnih sistemov; - razvoj strokovnega znanja in s tem povečanje kvalitete opravljanja storitev. 	<ul style="list-style-type: none"> - zaradi premajhnega obsega ekonomike je večji pritisk skupnih stroškov na poslovanje; - visoki stroški zaradi premajhne izkoriščenosti strojev; - kakovost kadra; - spreminjanje zakonodaje; - večje okoljevarstvene zahteve; - večja gospodarska nihanja; - poslabšanje plačilne discipline.

9. PRIHODNOST JKP LOG (možni scenariji)

V kolikor se Občina Ravne odloči, da gre v spremembo organiziranosti komunalnih dejavnosti se mora upoštevati tudi prihodnje delovanje podjetja LOG, kjer ima občina večinski lastniški delež. Prihodnost delovanja je odvisna od tega, katere dejavnosti bi občina organizirala pod svojo novo obliko. V vsakem primeru mora Občina Ravne spremembe izpeljati v dogovoru s podjetjem LOG in tudi z občinami ustanoviteljicami podjetja. Kažejo se trije možni scenariji, ki bodo v nadaljnjih korakih deležni več analiz.

- Občina Ravne je kljub ustanovitvi novega podjetja še vedno ustanoviteljica JKP LOG.

Potrebna bo prilagoditev poslovanja oziroma reorganizacija podjetja in posledično ugotovitev viškov delavcev. Hkrati *obstaja* možnost »prevzema« delavcev s strani novoustanovljenega podjetja. Po drugi strani bodo verjetno tudi viški opreme, delovnih strojev ipd. Možnost odkupa (najema) s strani novoustanovljenega podjetja. V podjetju se ohranijo gospodarske javne službe za kater občina oceni, da je to smotrno (npr. ravnanje z odpadki, pogrebna in pokopališka dejavnost,...).

- Izstop občine Ravne iz JKP LOG

V skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Javno komunalno podjetje LOG d.o.o. lahko občina ustanoviteljica izstopi iz javnega podjetja pod pogojem, da poravna vse obveznosti, ki jih ima do javnega podjetja. Enostransko izjavo o izstopu je možno podati z odpovednim rokom treh mesecev in mora biti pisna ter vročena direktorju javnega podjetja ter drugim občinam ustanoviteljicam. Občina ustanoviteljica, ki je izstopila iz javnega podjetja, ima pravico do vračila ocenjene vrednosti svojega deleža v času izstopa. Javno podjetje ji je dolžno to vrednost izplačati najkasneje v treh letih od dneva izstopa, z obrestmi po obrestni meri, po kateri se obrestujejo bančni denarni depoziti na vpogled.

- Likvidacija (prenehanje) JKP LOG

Redna likvidacija je kompleksen in pogosto tudi dolgotrajen postopek, v katerem se opravijo dejanja za prenehanje podjetja, ker ni več interesa ali pogojev, da bi le-to še naprej obstajalo. Premoženje se pri prenehanju delovanja podjetja po poravnavi obveznosti razdeli med lastnike. V postopku likvidacije podjetje uveljavi vse svoje pravice, pridobljene s poslovanjem, hkrati pa mora kot pravni subjekt izpolniti tudi svoje obveznosti.

Za redni postopek likvidacije je zelo pomembno dejstvo, da ima podjetje dovolj sredstev za poplačilo terjatev upnikov, skupaj z zamudnimi obrestmi. Če premoženje javnega podjetja ne bo zadoščalo za poplačilo vseh obveznosti, odgovarja ustanovitelj subsidiarno.

Postopek likvidacije se začne s sprejemom sklepa skupščine in ga morajo sprejeti vsi družbeniki. Potrebno pa bo tudi sprejetje odloka o prenehanju odloka o ustanovitvi javnega podjetja JKP LOG d.o.o.

10. SKLEP

Predlagamo, da se aktivno pristopi k spremembi organiziranosti komunalne dejavnosti v Občini Ravne na Koroškem. Sprememba organiziranosti gre v smer ustanovitve javnega komunalnega podjetja oz. režijskega obrata z naslednjimi utemeljitvami:

1. Avtonomija urejanja komunalnih storitev v občini s samostojnim vplivom občine kot edine ustanoviteljice ter tako prevzem večje odgovornosti za lastne komunalne dejavnosti.
2. Edini način za transparentno in enostavno zaračunavanje stroškov občanom in občini za gospodarske javne službe.
3. Nižje cene gospodarskih javnih služb za občane (na položnicah).
4. Večji izkoristek sredstev iz proračuna Občine Ravne na Koroškem.
5. Večji nadzor in boljša organiziranost delavcev podjetja, ki bodo delali izključno za občino Ravne.
6. Bolj učinkovito in bolj kvalitetno opravljanje občinskih GJS (zlasti vzdrževanja javnih površin, ki jih plačuje proračun).
7. Ustavitev plačevanja nesorazmernega dela stroškov skupnih služb JKP Log s strani občanov in občine Ravne.
8. Boljša povezanost občine in komunalnega podjetja pri razvojnih pobudah ter načrtovanju investicij.

PREDLOG SKLEPA ZA OBČINSKI SVET:

Občinski svet se je seznanil z *Elaboratom o spremembah organiziranosti komunalnih dejavnosti v Občini Ravne na Koroškem* ter sprejema sklep, da se pripravi predlog sprememb organiziranosti komunalnih dejavnosti v okviru lastnega komunalnega podjetja oz. režijskega obrata.